

- розвиток культури прийняття рішень, орієнтованої на довгострокову стійкість бізнесу;
- верифікацію та аудит нефінансової інформації.

Крім того, трансформація управлінського обліку та нефінансової звітності з урахуванням ESG-критеріїв є стратегічним напрямом розвитку інформаційних систем сучасних підприємств, що забезпечує підтримку прийняття управлінських рішень у контексті сталого розвитку.

Таким чином, інтеграція ESG-критеріїв в управлінський облік потребує системного підходу, що охоплює всі етапи облікового процесу від планування до формування звітності та забезпечує взаємозв'язок фінансових та нефінансових аспектів діяльності підприємства. Такий підхід дозволяє забезпечити комплексну оцінку альтернатив та обрати оптимальний варіант довгострокових цілей сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>.

2. Commission Delegated Regulation (EU) 2023/2772 of 31 July 2023. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32023R2772&qid=1734700130973>.

3. CFA Unstutite (2020). Future of sustainability in investment management: from ideas to reality. URL: <https://rpc.cfainstitute.org/sites/default/files/-/media/documents/survey/future-of-sustainability.pdf>.

Пискун Є. В.,
здобувач вищої освіти
Науковий керівник: Тютюнник С. В.,
канд. екон. наук, доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава

ВИКОРИСТАННЯ ПОДАТКОВОГО АНАЛІЗУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Податковий аналіз є важливою складовою частиною управлінського обліку, оскільки допомагає організаціям ефективно управляти своїми фінансами, мінімізувати податкові ризики і забезпечити відповідність вимогам податкового законодавства. Розглянемо значення податкового аналізу в системі управлінського обліку, основні етапи та інструменти його застосування, а також приклади використання податкового аналізу для

підвищення ефективності управління підприємствами. Податковий аналіз – це процес збору, обробки та оцінки податкової інформації з метою виявлення податкових ризиків, оптимізації податкових витрат та забезпечення правильності податкових розрахунків. У контексті управлінського обліку податковий аналіз є інструментом, який дозволяє підприємствам мінімізувати податкові зобов'язання та уникати штрафів за порушення податкового законодавства [1].

Управлінський облік, на відміну від фінансового, орієнтований на внутрішні потреби організації та передбачає більшу гнучкість в обробці даних і прийнятті рішень [2]. Податковий аналіз є необхідним елементом управлінського обліку, оскільки дозволяє керівництву підприємства отримувати точну інформацію про податкові наслідки різних бізнес-рішень та планувати оптимізацію податкових платежів.

Процес податкового аналізу включає кілька етапів:

1. Збір даних. Першим кроком у податковому аналізі є збір необхідних даних, які включають інформацію про доходи, витрати, податкові зобов'язання та пільги. Це можуть бути бухгалтерські реєстри, звітність з податку на прибуток, податок на додану вартість (ПДВ), акцизні податки тощо.

2. Обробка та класифікація інформації. Зібрані дані необхідно класифікувати і обробити для подальшого аналізу. Це включає розподіл витрат і доходів за різними податковими категоріями, обчислення податкових зобов'язань, а також прогнозування можливих податкових наслідків від різних управлінських рішень.

3. Аналіз податкових ризиків. Аналіз податкових ризиків є важливою частиною податкового аналізу. На цьому етапі керівництво компанії визначає, які податкові наслідки можуть виникнути у результаті змін у діяльності підприємства або зовнішніх умовах (наприклад, зміна податкового законодавства). Важливою складовою є прогнозування можливих штрафів та санкцій у разі порушення податкових норм.

4. Оптимізація податкових витрат. Однією з головних цілей податкового аналізу є мінімізація податкових витрат. Це досягається шляхом використання доступних податкових пільг, знижок, а також стратегій трансфертного ціноутворення, що дозволяє знижувати податкові зобов'язання без порушення законодавства.

5. Підготовка звітності. Останнім етапом є підготовка податкової звітності та забезпечення її відповідності вимогам законодавства. Це включає формування декларацій з ПДВ, податку на прибуток та інших податків, а також їх подання до податкових органів.

Для здійснення податкового аналізу використовуються різні інструменти, серед яких:

1. Фінансові моделі та прогнози: Прогнозування податкових наслідків різних рішень за допомогою фінансових моделей дозволяє визначити оптимальні варіанти ведення бізнесу.

2. Калькулятори податків: Спеціалізовані калькулятори допомагають швидко обчислити податкові зобов'язання за різними видами податків.

3. Аналітичні звіти: Підготовка аналітичних звітів дозволяє керівництву отримати повну картину податкових ризиків та оптимізаційних можливостей.

Розглянемо практичний приклад застосування податкового аналізу в діяльності підприємства.

Приклад 1: Оптимізація податкових витрат за допомогою податку на додану вартість (ПДВ).

У компанії, що займається торгівлею товарами, виявлено, що значна частина витрат припадає на імпорт продукції. У результаті аналізу податкового аналізу виявлено, що компанія може скористатися правом на податковий кредит за імпортовані товари, що дозволить знизити податкові зобов'язання по ПДВ. Завдяки цій стратегії, компанія змогла зменшити податкове навантаження.

Приклад 2: Визначення податкових ризиків в умовах зміни законодавства.

Припустимо, що в країні планується підвищення ставки податку на прибуток. Податковий аналіз дозволяє компанії заздалегідь оцінити можливі наслідки для її діяльності і розробити стратегію збереження прибутковості, наприклад, через використання податкових пільг або зниження витрат.

Податковий аналіз є важливим інструментом в системі управлінського обліку. Він дозволяє підприємствам ефективно управляти своїми податковими зобов'язаннями, мінімізувати податкові ризики і оптимізувати податкові витрати. Використання податкового аналізу допомагає приймати більш обґрунтовані управлінські рішення, що є важливим фактором у забезпеченні фінансової стабільності та зростання підприємства [3].

Список використаних джерел

1. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. К. : Вища школа, 2021. 432 с.

2. Сук Л.К., Жигір А.О. Управлінський облік : навч. посіб. Харків : Фактор, 2022. 368 с.

3. Кіреєва О.В. Податкове планування та аналіз : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2020. 296 с.